

HET FRANZ FERDINAND SCENARIO

Door Victor A.C. Remouchamps Luitenant kolonel der artillerie (b.d.)

Militair en politiek analist

Met de ontwikkelingen in Syrië balanceert de wereld op een gevaarlijk scherp van de snede. De inzet van Ruslands militaire apparaat in Syrië heeft, zoals al eerder geschreven slechts tot doel dan dat Rusland' s invloed in het Midden Oosten intact blijft. Het steunen van het failliete regime van Bashar Al Assad wordt door Putin als excuus aangedragen om zich dieper te nestelen op Syrisch grondgebied en blijvend steun te geven aan het heersende regime van Assad.

Met het voorwendsel de liquidatie van IS/ISIL te bevorderen worden op grote schaal bombardementsvluchten ingezet tegen alle eenheden die Assad bedreigen. In de afgelopen periode is echter duidelijk geworden dat Rusland zich voornamelijk heeft geconcentreerd op de eenheden van het "Vrije Syrische Leger"¹, die gesteund worden door een coalitie van landen, aangevoerd door de Verenigde Staten.

President Obama heeft al direct verklaard dat met het aanvallen van het Vrije Syrische Leger, de kans om een geaccepteerde opvolger te vinden van het Assad regime met de Russische acties, kleiner wordt en de kans zelfs groot is dat de kracht en invloed van IS/ISIL zal toenemen.

Obama kon zijn eigen falen als leider van het Vrije Westen niet beter formuleren. Want de werkelijke reden om Putin zijn strijdkrachten in het Midden Oosten in te zetten, was niet de steun aan het failliete regime van Assad, maar allereerst om Rusland de kans te bieden weer op gelijk niveau als wereldleider te worden geaccepteerd en daarnaast om de samenhang binnen het Westen opnieuw zo veel mogelijk te verstoren.

Putin heeft zich voorlopig noodgedwongen moeten neerleggen bij de situatie in Oost Oekraïne. De vier militaire doelstellingen om 2015 met succes af te sluiten zijn op één na niet gehaald. Alleen de verovering van het vliegveld van Donetsk was succesvol, maar de inname van Mariupol, het vrijmaken van de dreiging tegen Luhansk en Donetsk zijn door de onverwachte sterke tegenstand van het reguliere Oekraïense leger op een mislukking uitgelopen. Tijdens het overleg van de "Vier van Normandië" (Oekraïne, Rusland, Frankrijk en Duitsland) werd duidelijk dat Putin probeert tijd te winnen. Hij moet zijn handen vrij krijgen om zijn invloed in het Midden Oosten met succes uit te breiden.

Tegelijkertijd moet hij de aandacht van de wereld van de oorlog in Oekraïne zien af te leiden.

Allereerst moet hij de leiders van de rebellen-eenheden zien te overtuigen om zijn voorstellen te accepteren om de situatie in het Donbass bekken ten minste te stabiliseren.

¹ De commandant van de FSA is Commander-in Chief Colonel Riad al-Asaad. De Chef Staf is Brigadegeneraal Abdul-Allah al-Bashir. Hij wordt gesteund door vijf deputies die ieder de verantwoordelijkheid hebben voor een regio in Syrië. Wanneer Dhr Novotil, Member of Parliament van de Duma en spreekbuis van het Russische Ministerie van Defensie zich in een interview met Amanpur afvraagt wie deze FSA dan wel niet zijn, kan ik hem alleen maar adviseren even te googelen.

De leiders van de “DPR” en “LPR”² willen niets anders dan integratie binnen de Russische Federatie. (Een van de meest hardleerse rebellenleiders, Andrei Purgin, die zich hardnekkig verzet tegen onderhandelingen met Kyiv werd onlangs door personeel van het “DPR Ministerie van Binnenlandse Zaken” op last van Putin, gearresteerd). De rest van de hardleerse rebellenkern heeft al gedreigd, in strijd met de overeenkomst uit MINSK-II, om gebruikmaking van eigen regels, verkiezingen te gaan houden die alleen tot doel hebben om publiekelijk duidelijk te maken dat dit de niet te negeren “democratische wens” is van de bevolking van de twee “republiekjes”. Een wens die door Putin onmogelijk kan worden gerealiseerd omdat dit zou betekenen dat de MINSK-II overeenkomst feitelijk is mislukt, waarvoor hij de schuld van zal krijgen en wat vooral in het binnenland tot onaantvaardbaar gezichtsverlies zou leiden. De voornaamste reden waarom Putin op dit moment probeert de leiders van de minirepubliekjes te neutraliseren. (Op zijn minst voorlopig)

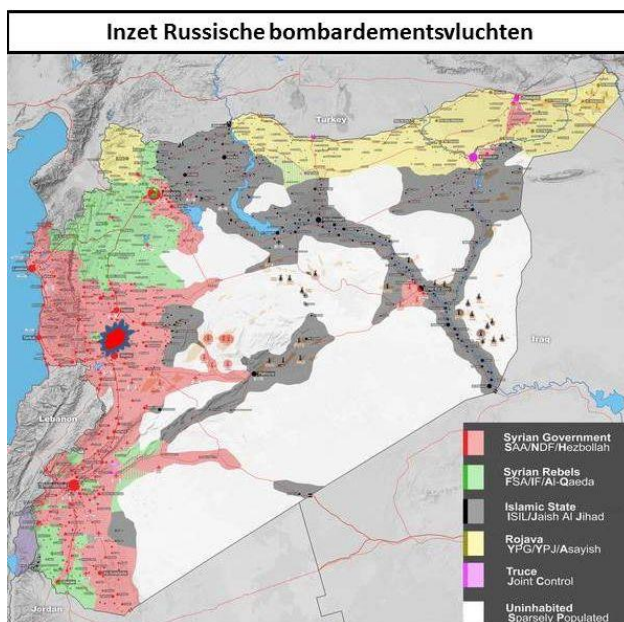
Veel belangrijker voor Rusland in dat geval, is dat het zal worden opgezadeld met de zorg voor de bevolking uit de bezette gebieden en het herstel van de infrastructuur en de economie van het volledig in puin liggende gebied zal moeten dragen.

Hij heeft daarom voorgesteld om de MINSK-II afspraken te verlengen tot 2016. Daarmee wint hij tijd die hij nodig heeft om zijn tegenstribbelende en uit de pas lopende Oekraïense rebellenleiders naar rechts te richten en daarnaast om zijn acties in het Midden Oosten uit te breiden.

Het is duidelijk dat Putin met zijn besluit om intensief in Syrië op te treden zich in een gevaarlijk wespennest heeft gebracht waarbij de kans op ongewenste spin-off effecten buitengewoon groot is.

Het is de goden verzoeken om een Franz Ferdinand³ Scenario.

Want, wat gebeurt er wanneer Rusland “per ongeluk” een Frans, Turks of een Amerikaans vliegtuig neerschiet? Rusland heeft (zogenaamd ter verdediging van zijn luchtmachtbasis Hmeimim, dicht bij in Latakia) modern luchtdoelgeschut meegebracht. Materieel dat niet kan worden ingezet tegen vliegtuigen van IS/ISIL, dat immers niet beschikt over een luchtmacht.

Of wanneer Rusland bij het bestrijden van een eenheid van het Vrije Syrische Leger, daarbij ingedeelde Amerikaanse adviseurs doodt? (zie kaart en locatie van posities van het Vrije Syrische Leger, waar Putin’s luchtmacht bombardementen uitvoert) Kortom, de mogelijkheden dat bij een van de Russische luchtacties als “collateral damage” onbedoeld, Amerikanen of andere coalitiegenoten worden gedood, wordt met de dag groter.

Putin’s generaals hebben weliswaar een “contactgroep” geformeerd waarin vertegenwoordigers van een aantal coalitiegenoten zijn vertegenwoordigd zoals Saoedi Arabië en Qatar en die tot

² Engelse afkortingen voor de “Donetsk Peoples Republic” en de Luhansk Peoples Republic”

³ Franz Ferdinand, troonopvolger van de Keizer van Oostenrijk die op 28 juni 1914 in Sarajevo werd vermoord en die onbedoeld mede-aanleiding was voor het starten van de Eerste Wereldoorlog.

doel heeft dit soort aanvaringen te vermijden, doch uit de eerste berichten van deze contactgroep komt voorlopig alleen dat Rusland waarschuwt om zich buiten het door Rusland geplande doelengebied te blijven. Sergeij Lavrov kondigde in een gezamenlijk persconferentie met zijn collega John Kerry weliswaar aan dat “De Russische acties zouden gecoördineerd worden met de coalitie”. Wat dat “coördineren” in de praktijk inhield bleek uit het feit dat een Russische driesterrengeneraal de Amerikaanse ambassade in Bagdad binnenwandelde en de ambassadeur blootgemoedelijk informeerde dat de Russische luchtacties tegen specifieke doelen over een uur zou worden gestart! De Amerikanen konden zich dus maar beter uit die steden snel uit de voeten maken! Een voor de Amerikanen pijnlijke en doodgemoedereerde waarschuwing in de vorm van een verkapt ultimatum. De Amerikanen hadden daarom geen andere keus dan de waarschuwing van de Russen serieus te nemen om te voorkomen dat “eigen” personeel het slachtoffer zou kunnen worden van eventuele Russische luchtaanvallen.

Wat inmiddels duidelijk wordt, is dat de Russische activiteiten in Oekraïne en Syrië nadrukkelijk met elkaar in verband staan. Hoofddoel van het Kremlin is het verstoren en verbreken van de structuur van het Westen zoals die na afloop van de Tweede Wereldoorlog door de overwinnaars werd overeen gekomen.

Om dat te bereiken maakt Putin gebruik van een aantal hybride maatregelen die variëren van verstoren van de bestaande orde, alsmede het veroorzaken van zoveel mogelijk chaos en destabilisatie. In Putin’ s scenario zal de samenhang binnen het Westen uiteindelijk verbrokkelen waarbij Rusland in dat scenario door het Westen geaccepteerd moeten worden als de grote oplosser van de chaos.

Een chaos die Putin zelf heeft veroorzaakt.

De agressie in Syrië, onder de dekmantel van de strijd tegen IS/ISIL heeft ogenschijnlijk slechts tot doel om de positie van Bashar Al Assad te versterken en door een regimeverandering een oplossing voor de regio onmogelijk te maken.

Assad is echter volstrekt onbelangrijk in Ruslands ogen, maar biedt Putin een prachtige gelegenheid aan om onder voorwendsel van het bestrijden van het terrorisme de Amerikanen en hun coalitiepartners in hun strijd tegen Assad zo veel mogelijk te dwarsbomen. Het uitblijven van een oplossing zal er alleen voor zorgen dat de vluchtelingenstroom vanuit Syrië nog verder zal toenemen. Waarbij het Westen als een gevolg van falend leiderschap en het ontbreken van onderlinge saamhorigheid de rekening moet gaan betalen. Falend leiderschap vooral van de Amerikaanse president die zich meer druk maakt om zijn politieke erfenis veilig te stellen dan door leiding te geven aan het Vrije Westen. President Obama is meer geïnteresseerd in onderwerpen zoals “Cuba”, “klimaatverandering”. Hoe dan ook moet er een oplossing komen waarbij onder de huidige omstandigheden de medewerking van Rusland onvermijdelijk. Rusland zal door die ontwikkeling niet alleen uit zijn huidige isolement wordt gehaald maar zou tegelijk weer een belangrijke, doch ondergeschikte rol kunnen spelen in het stabilisatieproces van het Midden Oosten.

Wanneer Rusland die ondergeschikte rol niet wil accepteren, dan is een oplossing van het conflict ver weg en kan dit uiteindelijk leiden tot een Nieuw Franz Ferdinand scenario waarbij Rusland en het Westen elkaar proxy vijanden zijn. Het Westen dat door afwezig van werkelijk leiderschap door Rusland telkens op het verkeerde been wordt gezet en slechts hijgend en klagend kan anticiperen op de chaos die door Rusland opzettelijk wordt veroorzaakt. Of het nu de verdeeldheid binnen Europa is, die door de oorlog in Oekraïne langzaam maar zeker aan het afbrokkelen is, of het vergroten van de chaos in het

wespennest dat het Midden Oosten wordt genoemd, het Westen bijt keer op keer in het stof en komt niet verder dan dat het constant in Putin' s hybride valkuil loopt.

Falend Leiderschap